

Fig. 99.  
Foto fra en  
Landsbykirkegaard  
i November 1937.



## Pietet paa Kirkegaarden

Af Dr. phil. Axel Garboe

Hvor har vi mange smukke Kirkegaarde i Danmark — og det ikke blot i de større Byer, hvor der kan ofres betydelige Summer paa den gartneriske Behandling, men ogsaa mange Steder paa Landet under beskedne, ja primitive Vilkaar. Hvad der er smukkest og taler mest til Hjertet, lader sig næppe diskutere. Men ingen gaar med opladt Sind forgæves til de Dødes Haver, som hver paa deres Maade taler deres Sprog til den, der vil lytte.

Saa meget vigtigere er det da at værne om Kirkegaarden. Intet maa forstyrre dens Fred. I gamle Dage var det maaske løsgaaende Kreaturer, der var de værste Fredsforstyrreere paa Landsbykirkegaarden. I vor Tid kan det være andet, der virker disharmonisk.

Som nu den ikke sjældne Oplevelse, man kan komme ud for paa en Landsbykirke-

gaard, hvor der nylig er sket en Begravelse. Alt er saa smukt paa Kirkegaarden. Gravtuen med den friske Jord er dækket af de efterlevendes Kranse og Blomster. Man kan kun staa og glæde sig over den Pietet, maaske Kærlighed, hvormed den Dødes sidste Hvilested er behandlet — indtil man midt imellem Blomsterne og Kransene pludselig faar Øje paa store Stykker af et menneskeligt Kranium, der har tilhørt den, der før var begravet i den Grav, som nu har faaet ny Beboer.

Dette virker som en skurrende Mislyd. Ofte før har jeg skrevet om det stødende i, at »Gravfreden« er saa kort, ja urimelig kort, selv under Landsbyforhold. Det vil aabenbart blive særdeles vanskeligt at hidføre en Forandring i dette Forhold. Men naar man anser det for nødvendigt at tage Gravene i Brug paany, før Legemet deri helt er smuldret bort, saa kræver simpel Pietetsfølelse, at de Skeletdele, der kommer til Syne, behandles paa værdig Maade og ikke henkastes hvorsomhelst i den nye Gravs Nærhed, paa Kirkegaardsdiget, eller hvor man ellers kan finde paa at henslænge de jordiske Rester af Forfædrene.

## Søndermark Krematorium

I dette Krematorium laves der bestandigt om paa Rummene og de tekniske Indretninger, navnlig udfra den Opfattelse, at der har været meget at rette, for at de praktiske og ceremonielle Krav til Baalfærd m. m. kunde ske bedre Fyldest end før. Der er ogsaa jongleret med det Rum, som nu har faaet en kunstnerisk Udsmykning, og det har fungeret som »Afleveringsrum« og »lille Kapel«, og man ved vel knapt rigtig, hvad man i Fremtiden skal bruge det til. Med Bidrag fra Zeuthens Legat (5,000), Ny Carlsberg-Fondet (10,000), Frederiksberg Kommune (10,000) og en anonym Giver (10,000) har Professor *Georg Jacobsen* malet en Række Fresker, der viser Faser i Menneske-